

www.prognosesenteret.no

Er byggebransjen en effektiviseringssinke?

Om marked og utfordringer i BAE-markedene

Bergen, 17. september 2015

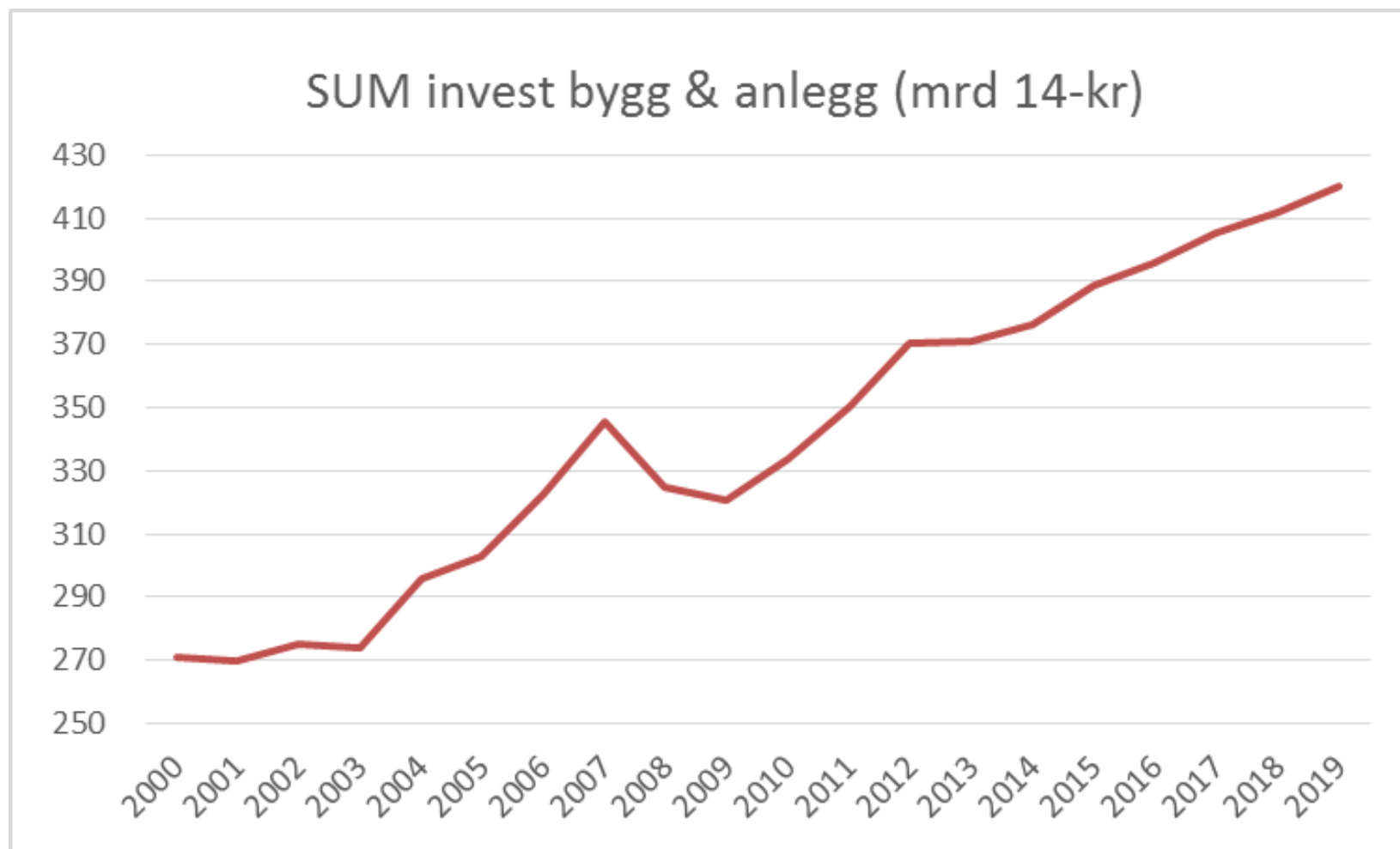
v / Bjørn-Erik Øye

- Rekordhøy byggeaktivitet
- Rekordhøye byggekostnader
- Rekordproduktivitet for alle andre enn bygg
- Rekordmange byggskader
- Rekordlav effekt av ny teknologi
- Rekordmange nye forskrifter
- Rekordmange utlendinger i byggsektoren
- Rekordmye surr på byggeplass
- Rekordlav industrialiseringsgrad
- Rekordhøyt frafall ba-fag
- Rekordhøy konkurranse om arbeidskraft
- Rekordhøyt frafall fra ingeniørstudiet

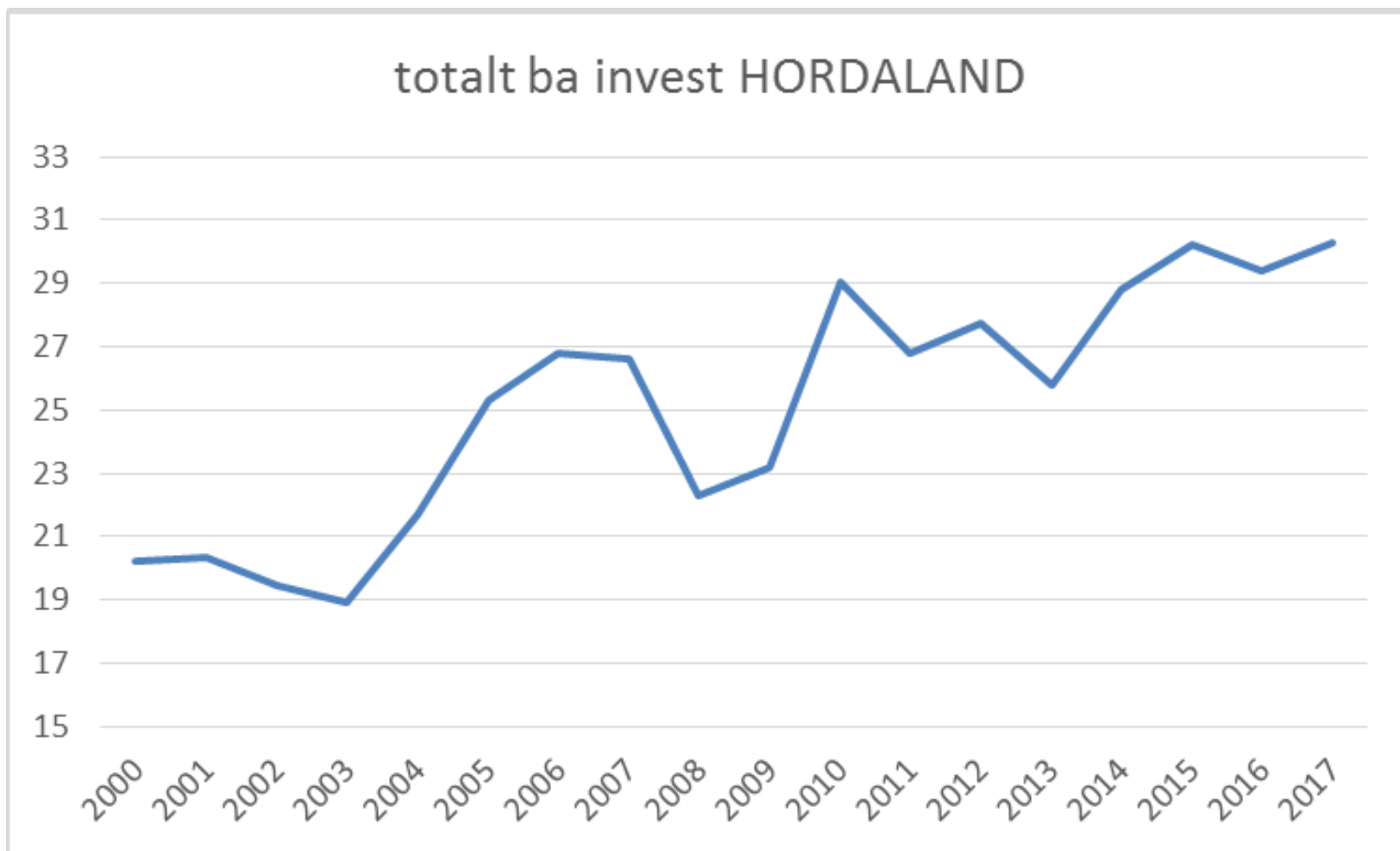
Oppsummering I- Norge

{ prognosesenteret }

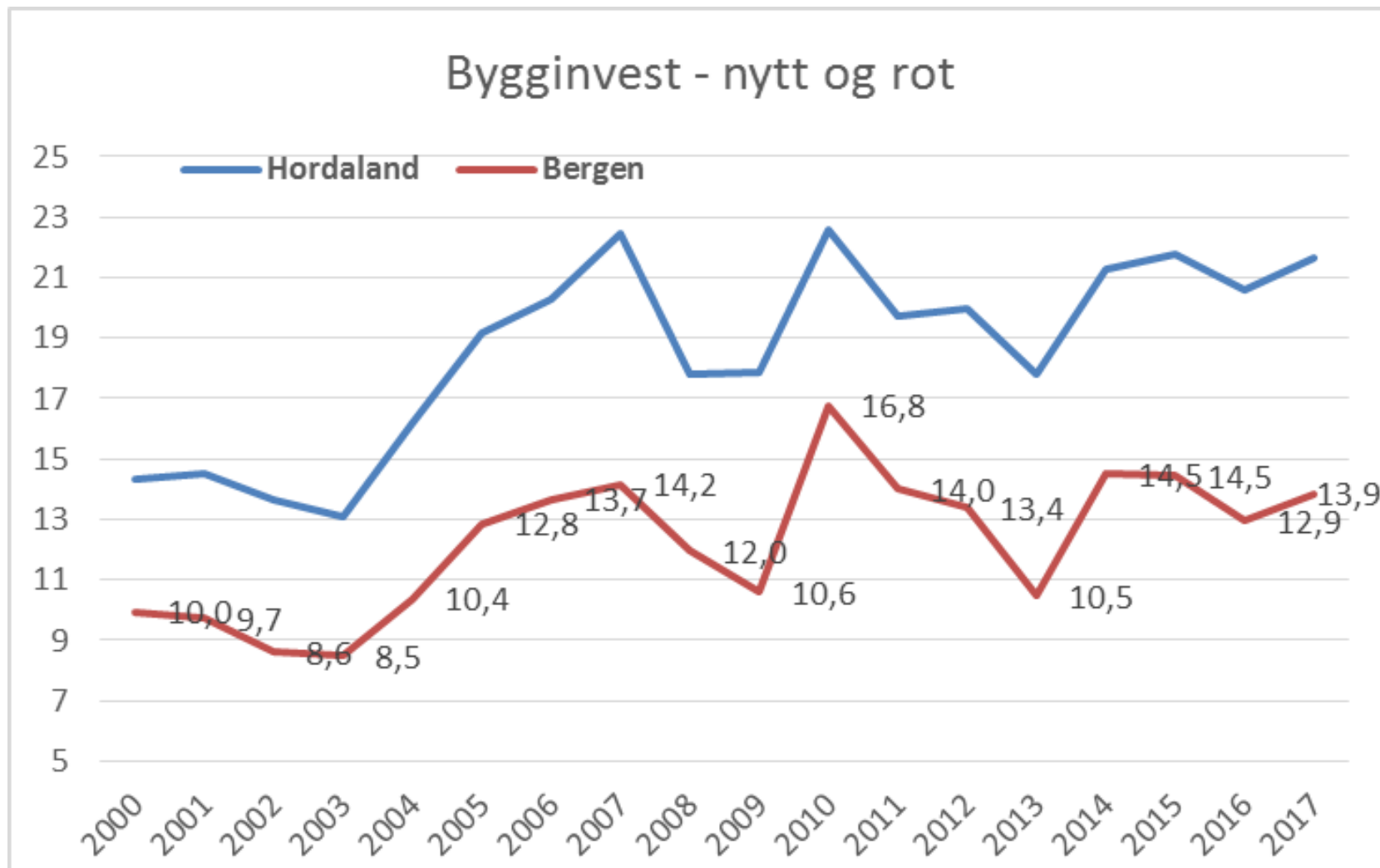

Oppsummering II

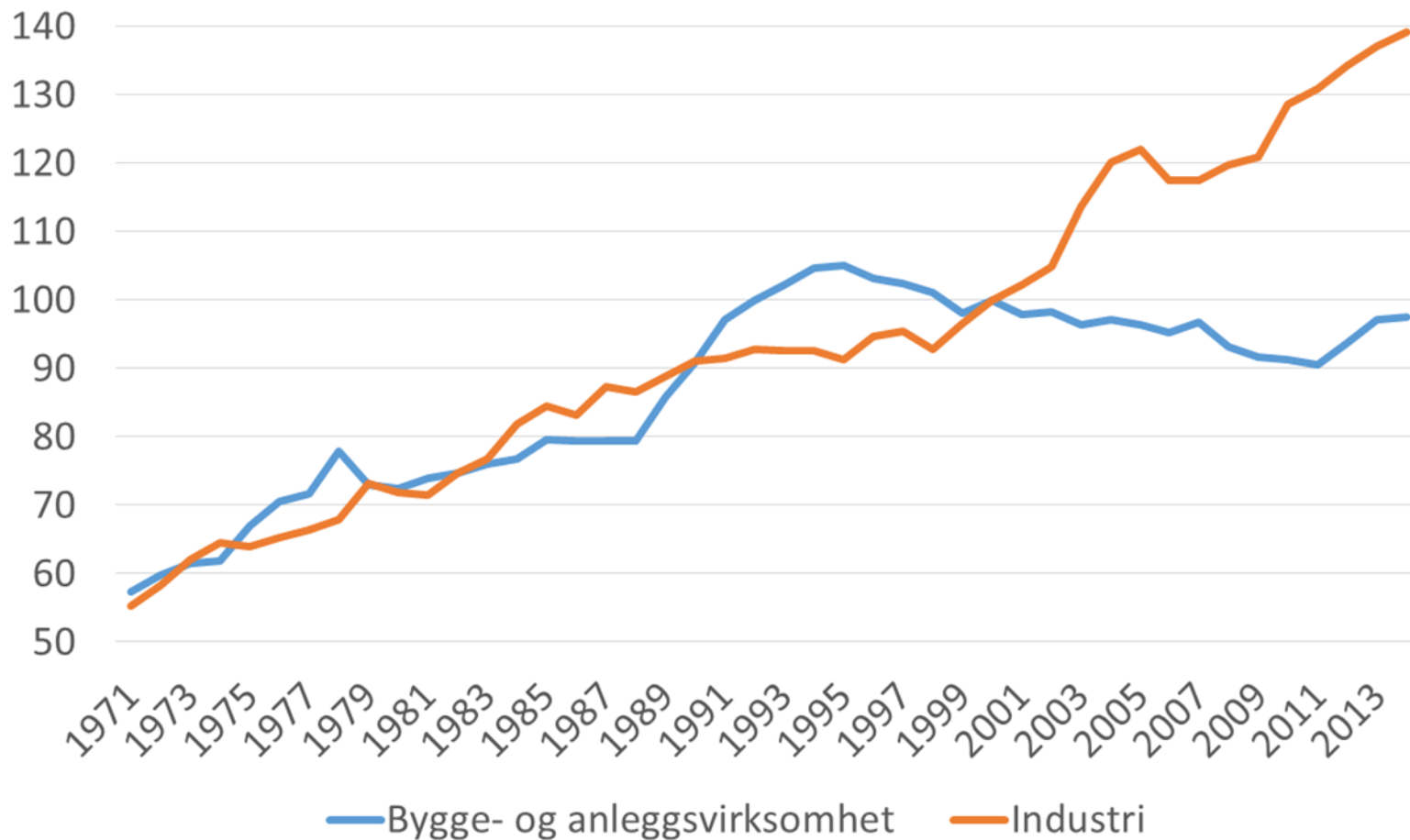
{ prognosesenteret }

Oppsummering III- lokalt

Bruttoprodukt per timeverk. Volumindeks (2010=100)

Norsk økonomi I

{ prognosesenteret }

16. sept. 2015 kl. 13:43

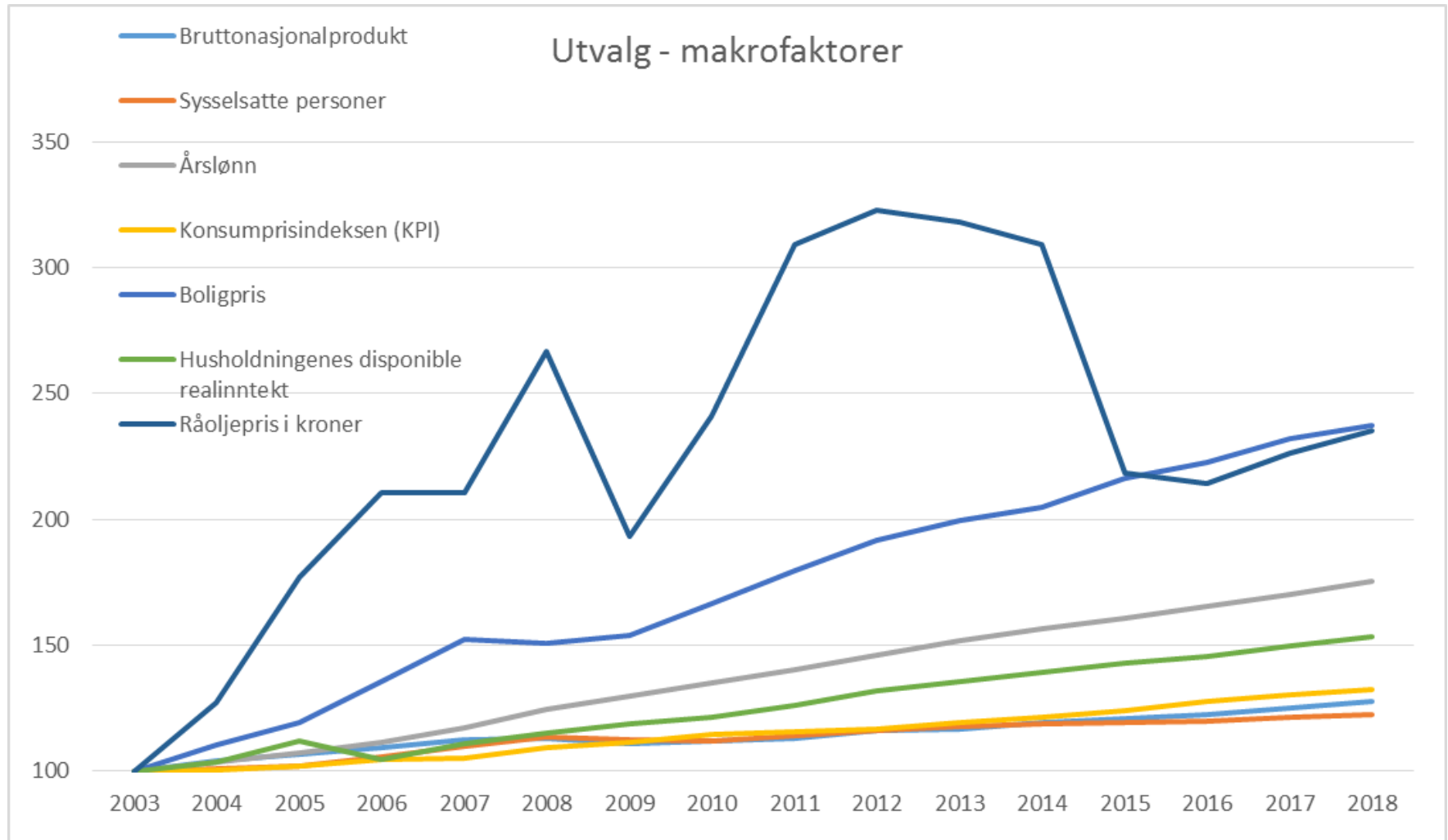
FONDET   INVESTERINGENE   ANSVARLIGHET   ÅPENHET   ORGA

OLJEFONDETS MARKEDSVERDI

6 913 097 201 310 NOK

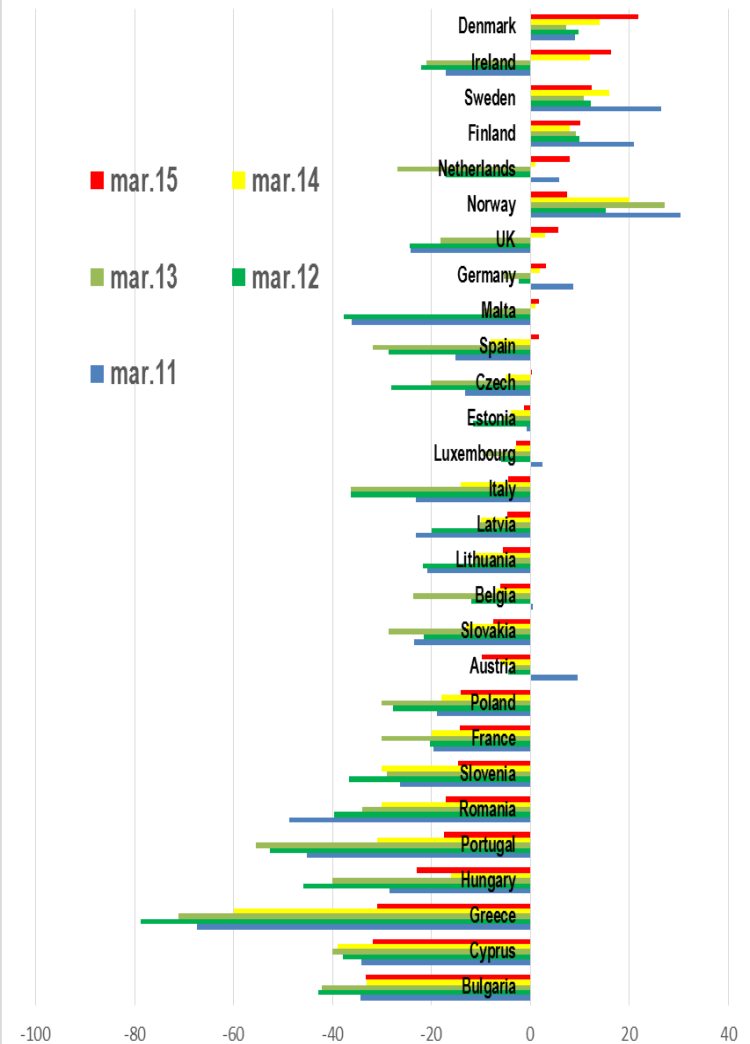
Litt makrosnacks (indeks)

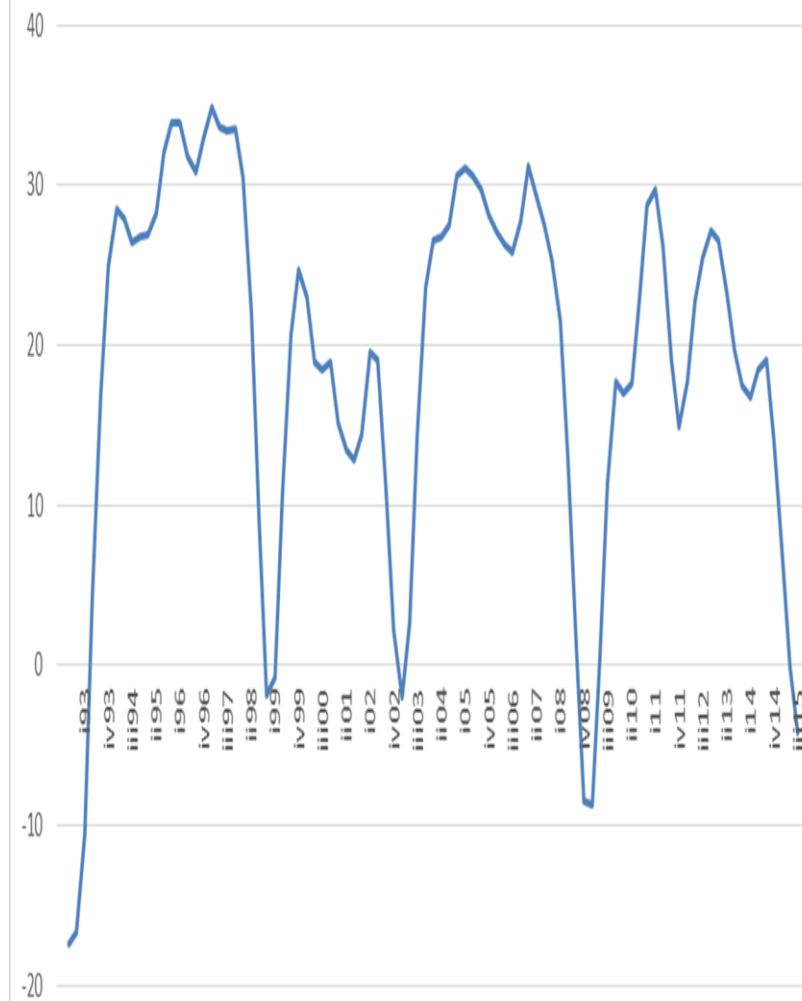

Lykkelandet ?

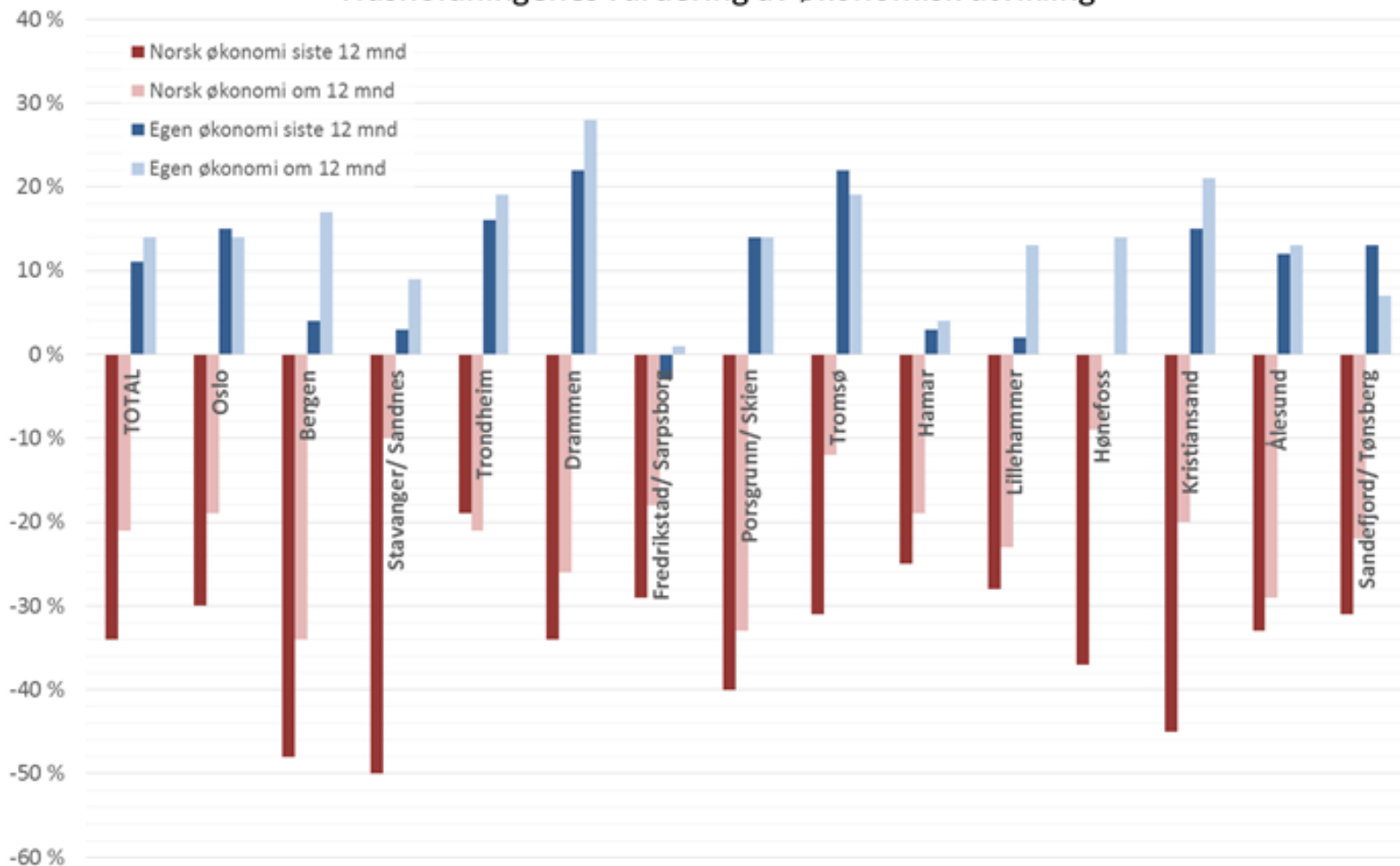
CCI -Europe

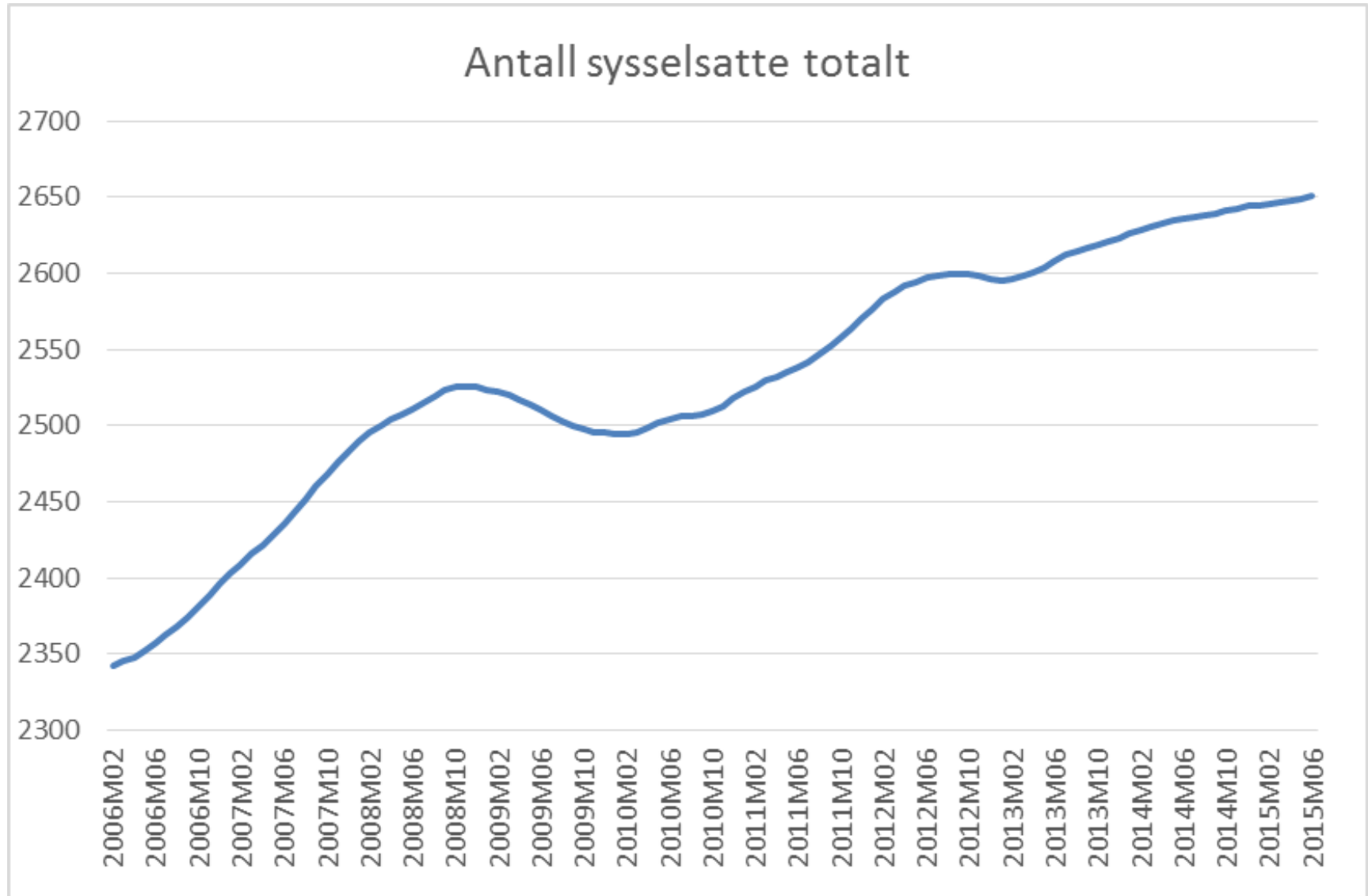

Fremtidsforventninger - Norge

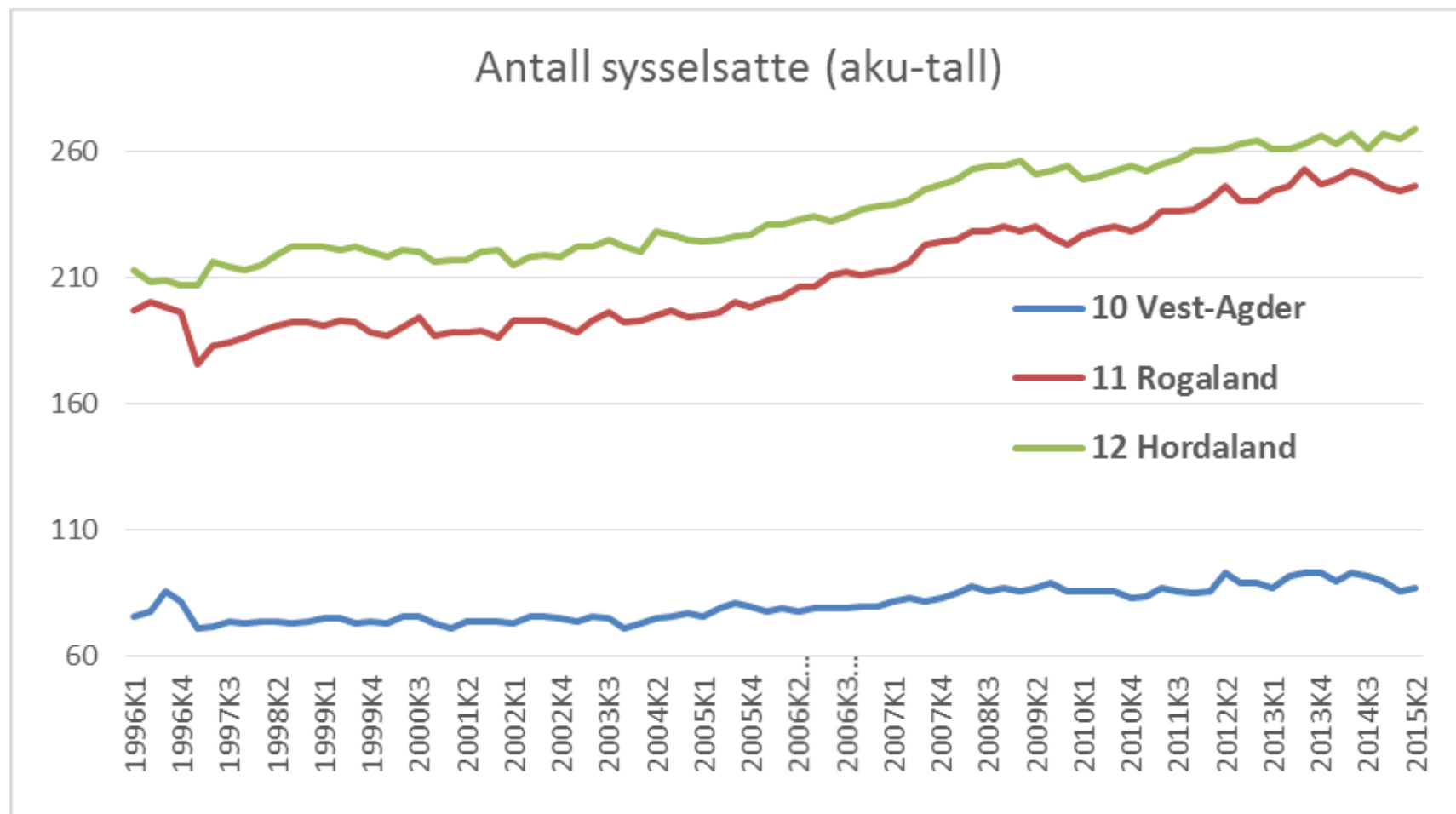
Husholdningenes vurdering av økonomisk utvikling

Syssetsettingen .. regionalt

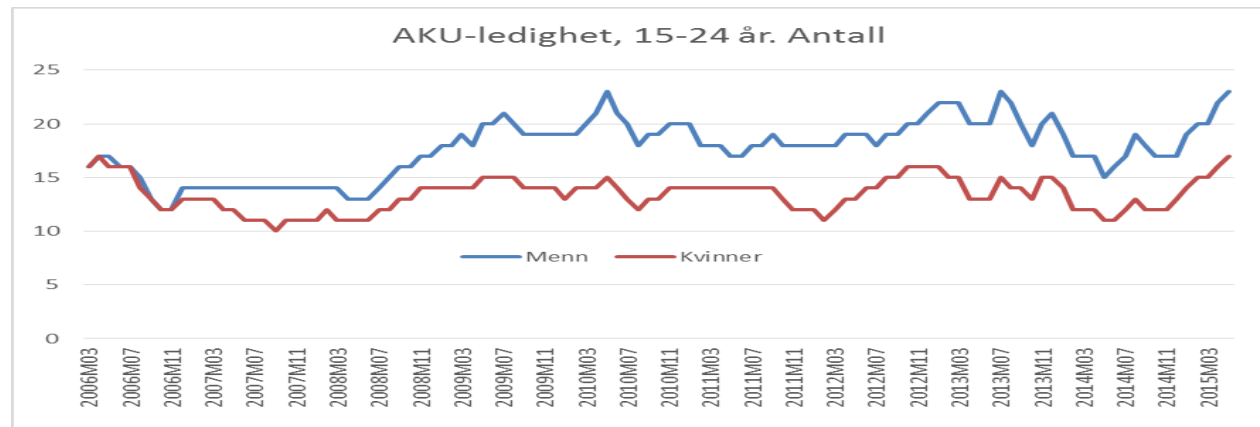
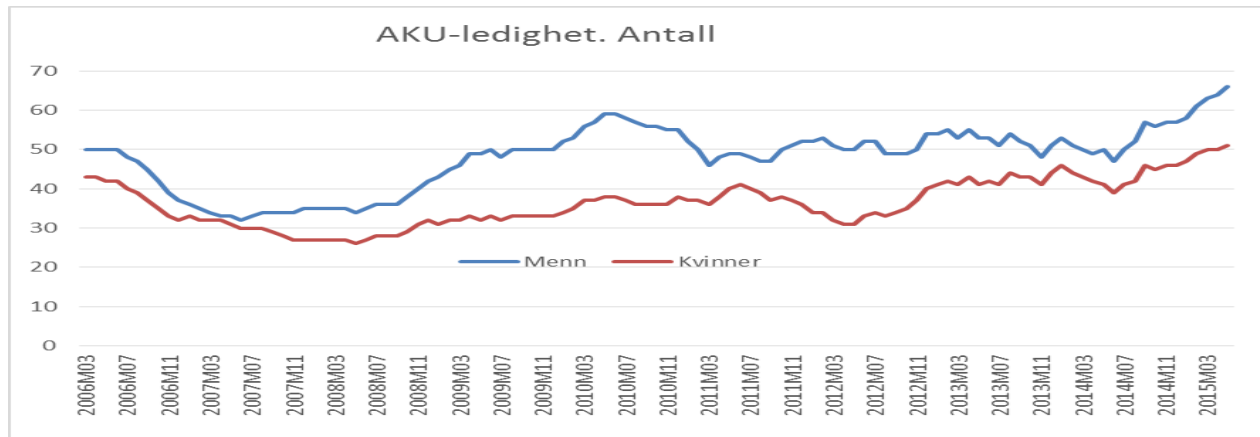
prognosesenteret

Kompetanse ?

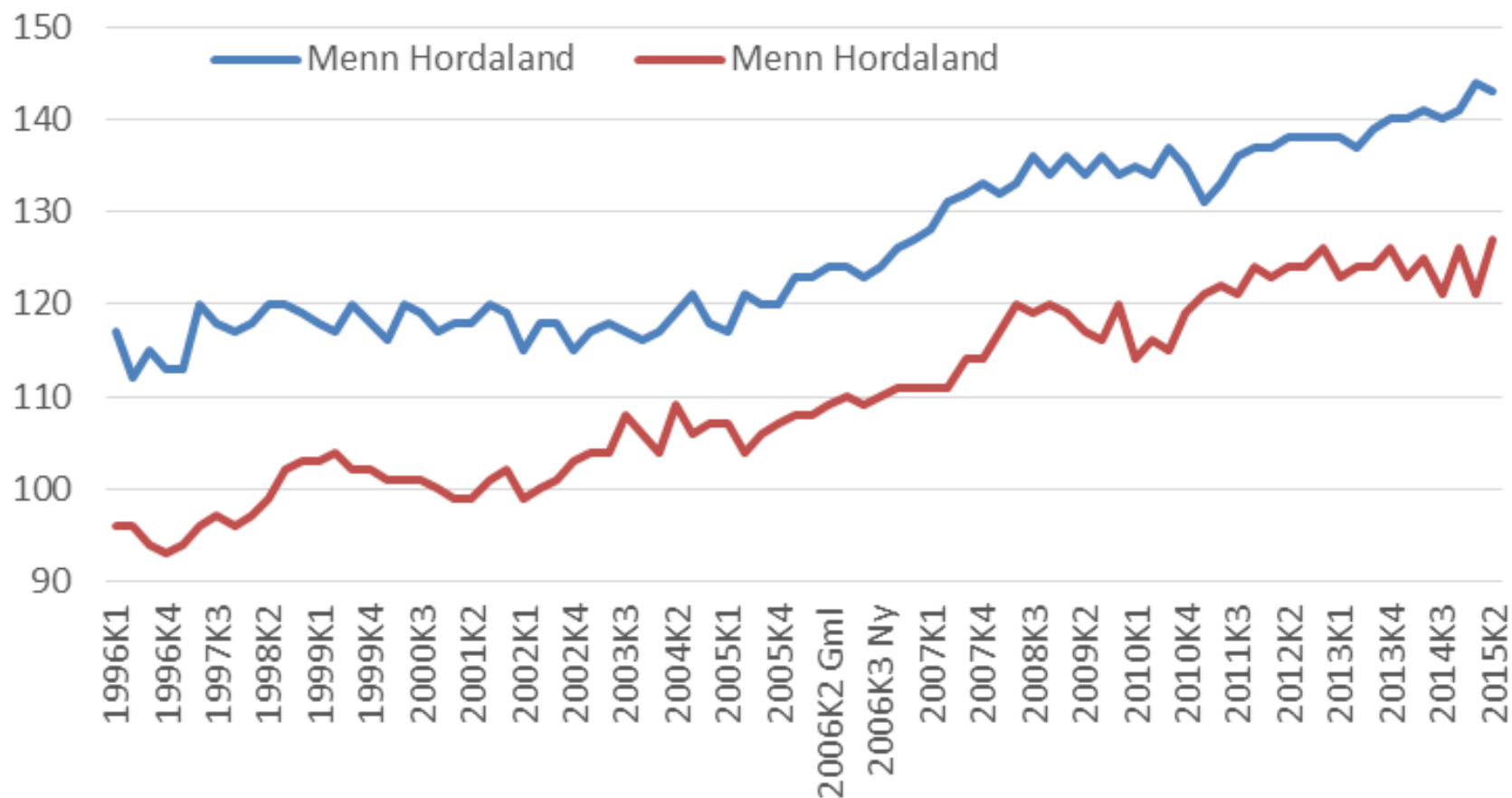
prognosesenteret

Syssettingen .. regionalt

prognosesenteret

Syssette HORDALAND

University of Oxford, av de to amerikanske økonomene Carl Benedikt Frey og Michael Osborne. **Konklusjonen: At 46 prosent av alle amerikanske jobber vil kunne erstattes av maskiner innen 20 år.**

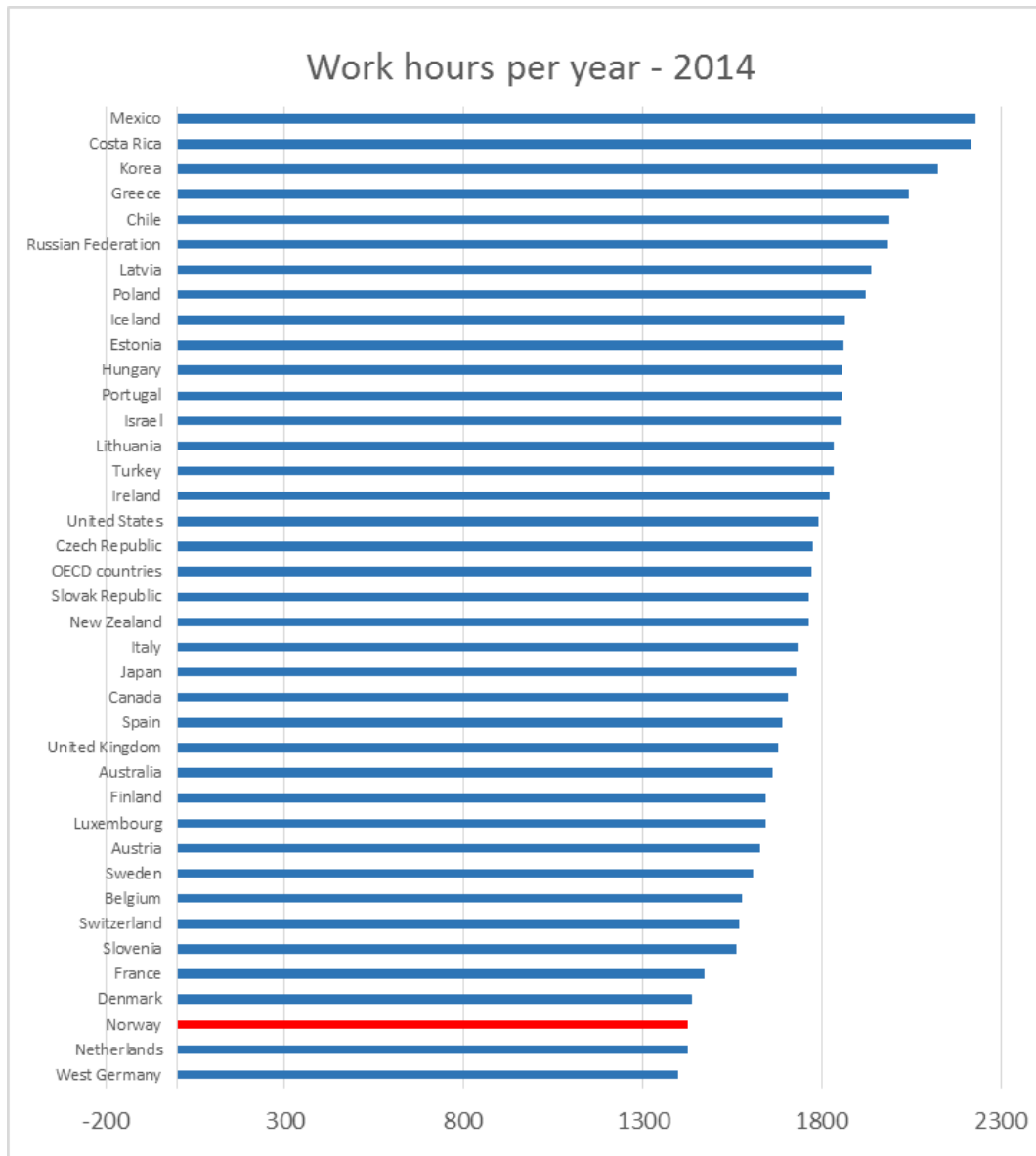
Forskerne tok for seg arbeidsoppgavene i 702 yrker, og knyttet disse opp mot utviklingen innen digitalisering og robotisering. De spurte seg hvilke av oppgavene som i fremtiden ville kunne løses av maskiner.

Studien har blitt gjentatt i flere andre land. Svenske forskere anslår at hele 53 prosent av alle svenske jobber kan erstattes av roboter de neste 20 årene.

Her er de svenske forskernes liste over «utryddingstruede» yrker:

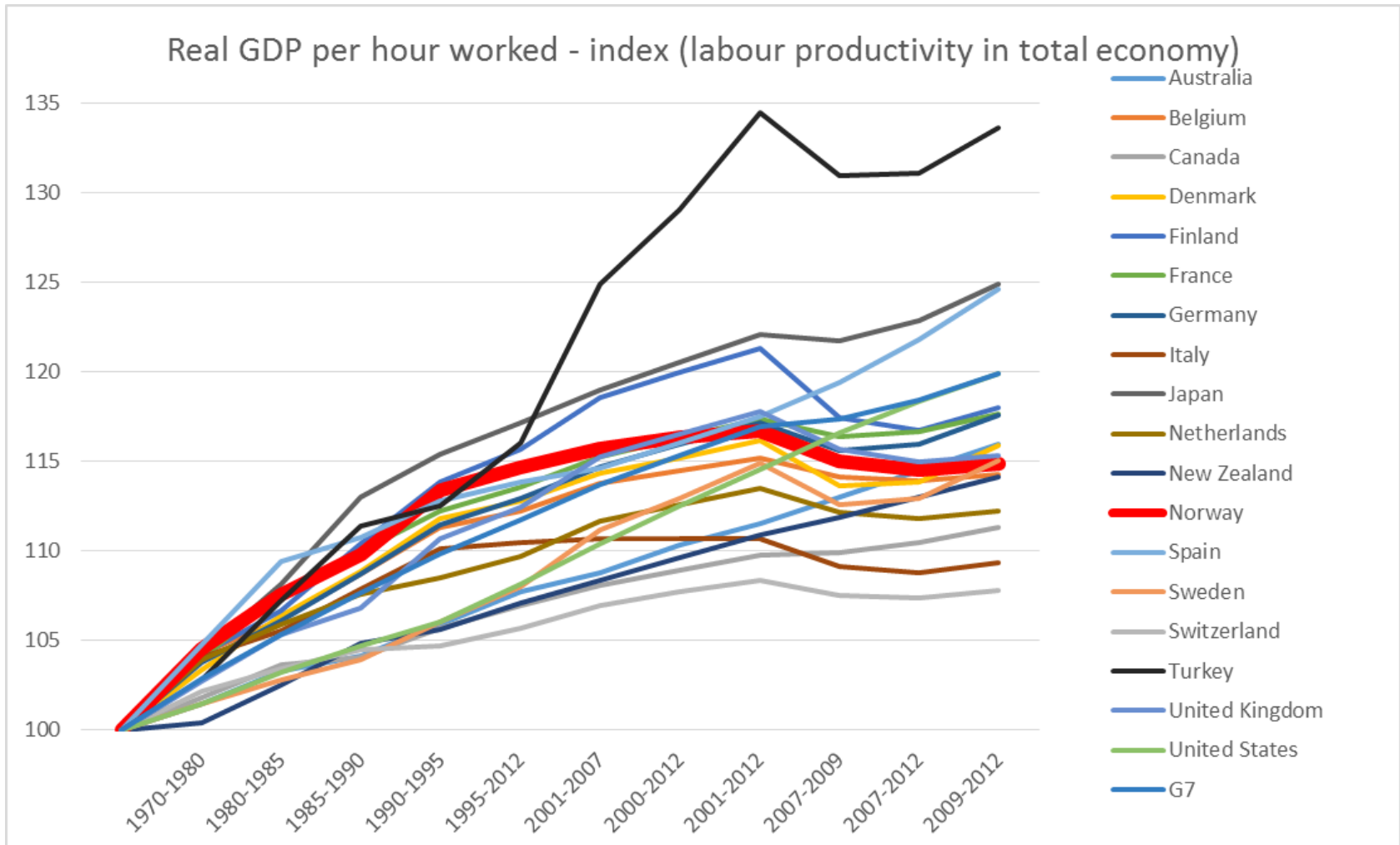
- Bokførings- og revisjonsassistenter
- Maskinoperatører i alle bransjer
- Maskinførere
- Bibliotekassistenter
- Kassapersonale
- Medhjelpere innen jordbruk, hage, skogbruk og fiske
- Selgere innen detaljhandel
- Torg- og markedsselgere
- Øvrig kontorpersonele
- Renholds- og gjenvinningsarbeidere
- Kontorsekretærer
- Fotomodeller

- Montører
- Lokførere
- Administrative assistenter og regnskapsøkonomer
- Prosessoperatører ved stål- og metallverk, kjemisk industri, glass og keramiske produkter, tre og papir, malmforedling
- Storhusholdning- og restaurantpersonale
- Møbelsnekkere og modellsnekkere
- Smeder og verktøysmakere
- Slaktere
- Konditorer
- Bakere
- Brønnborere
- Arbeidere i bygg- og anlegg
- Sveisere
- Blikkenslagere
- Agenter og formidlere
- Dekkspersonell
- Dreiere
- Sjøførere
- Postbud
- Godshåndterere
- Avisbud
- Vaktmestere
- Malermestere
- Grafikere
- Gruvearbeidere og steinhoggere
- Fabrikkarbeidere

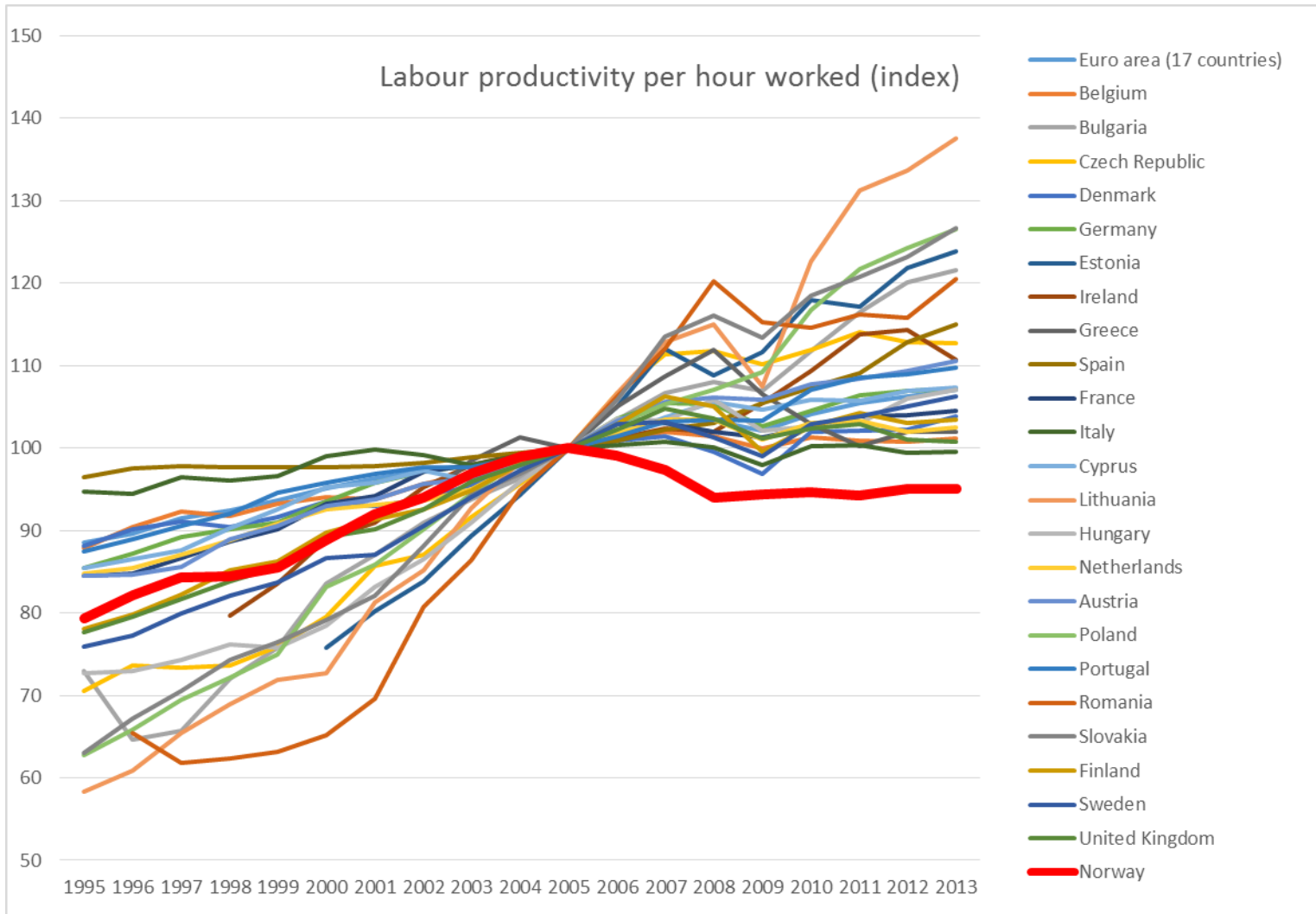

Produktivitet versus BNP

{ prognosesenteret }

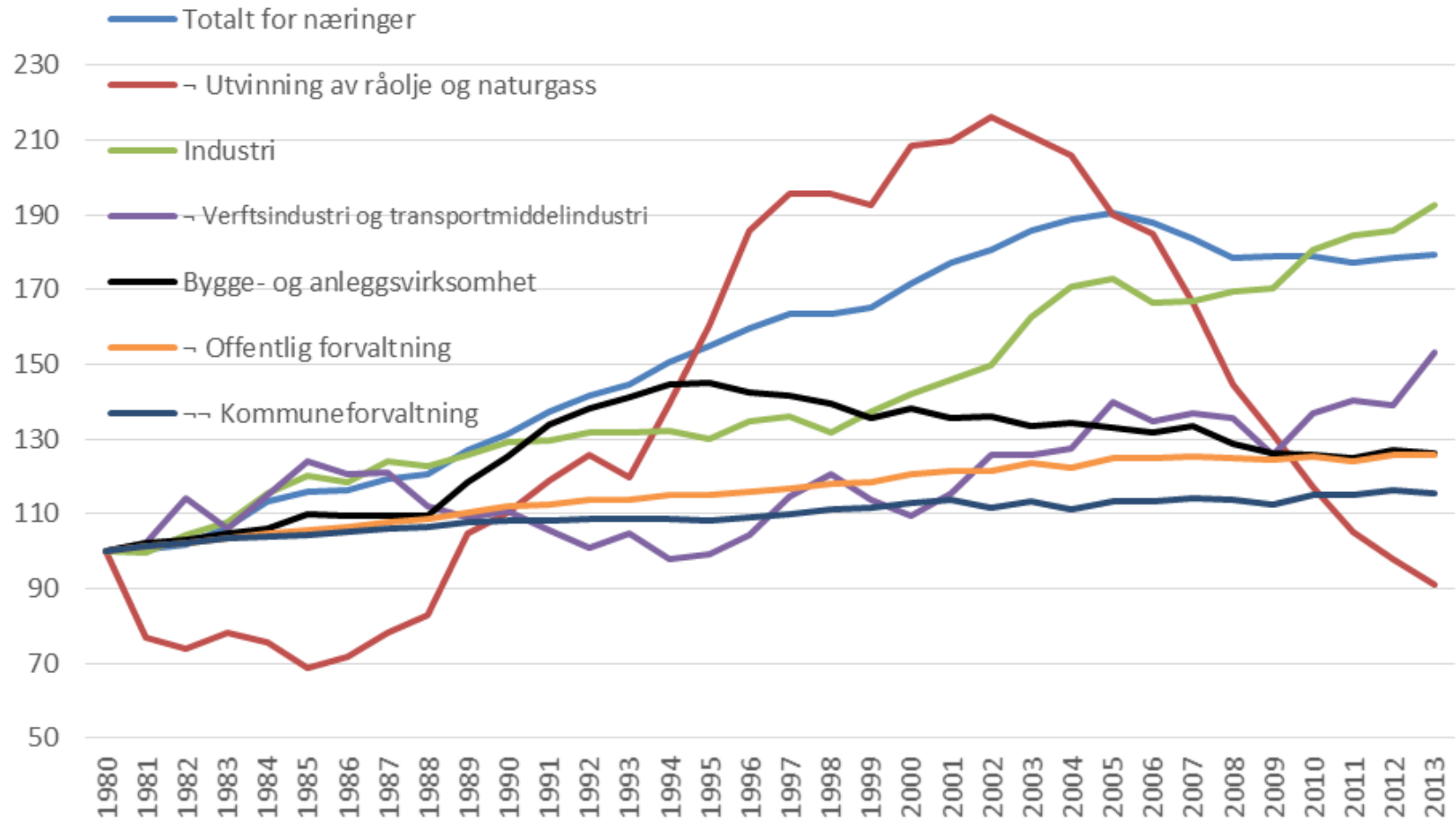

Europa –timeproduktivitet

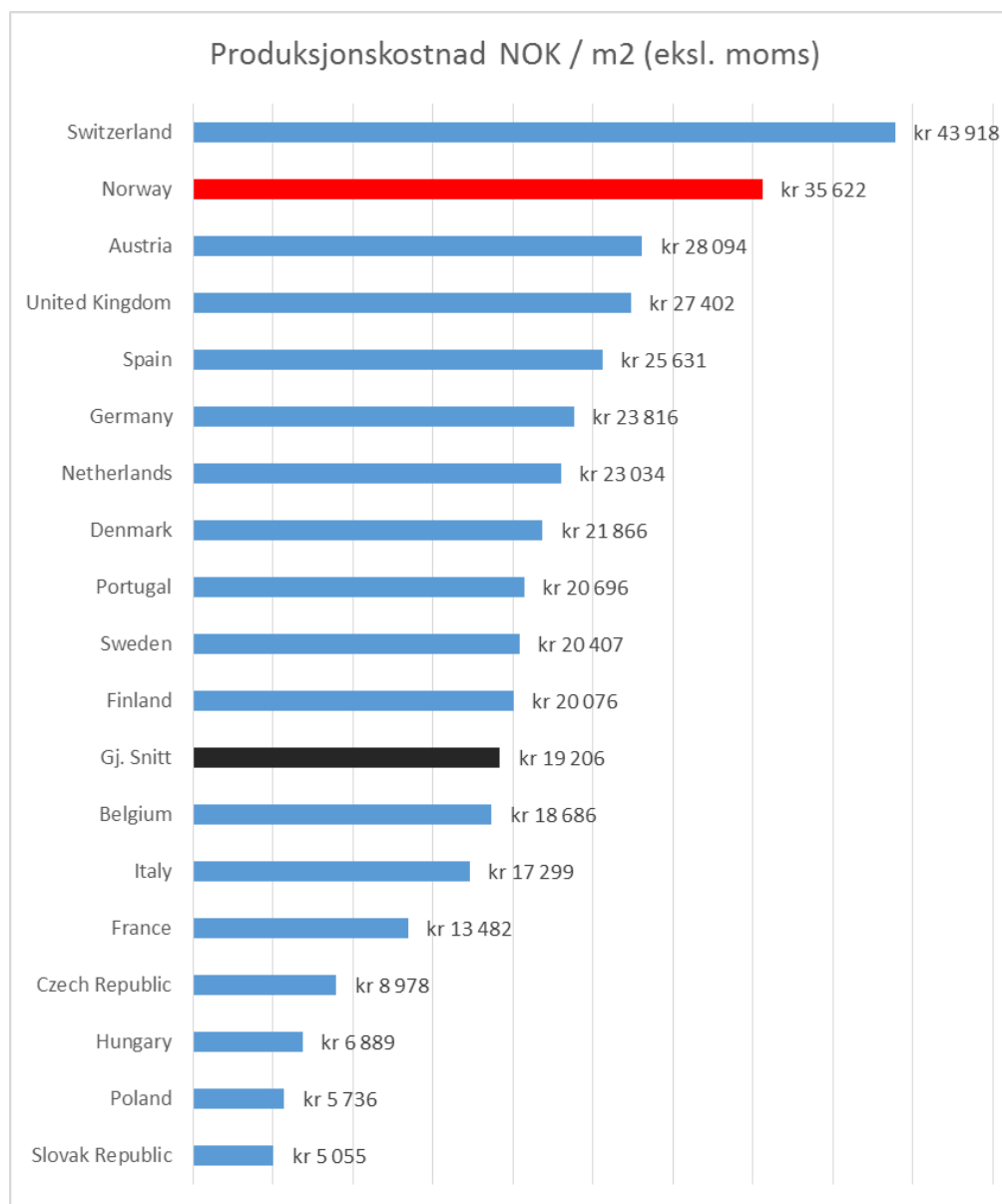

Indeks - bruttoprodukt pr utførte timeverk

Kostnadstak ?

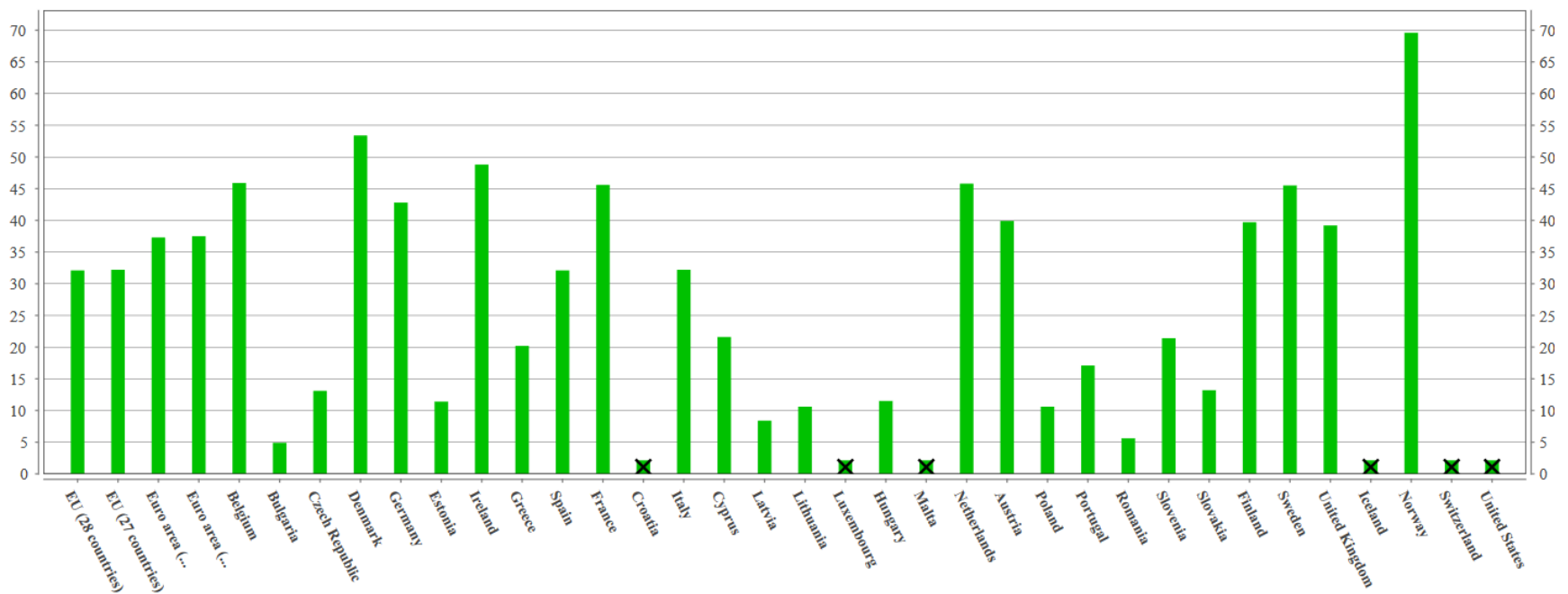
Arbeidskost/time - totalt

Labour productivity per hour worked (ESA95)

Euro per hour worked, index 2005 = 100, % change over previous year

Labour productivity per hour worked is calculated as real output (deflated GDP measured ... [more](#))

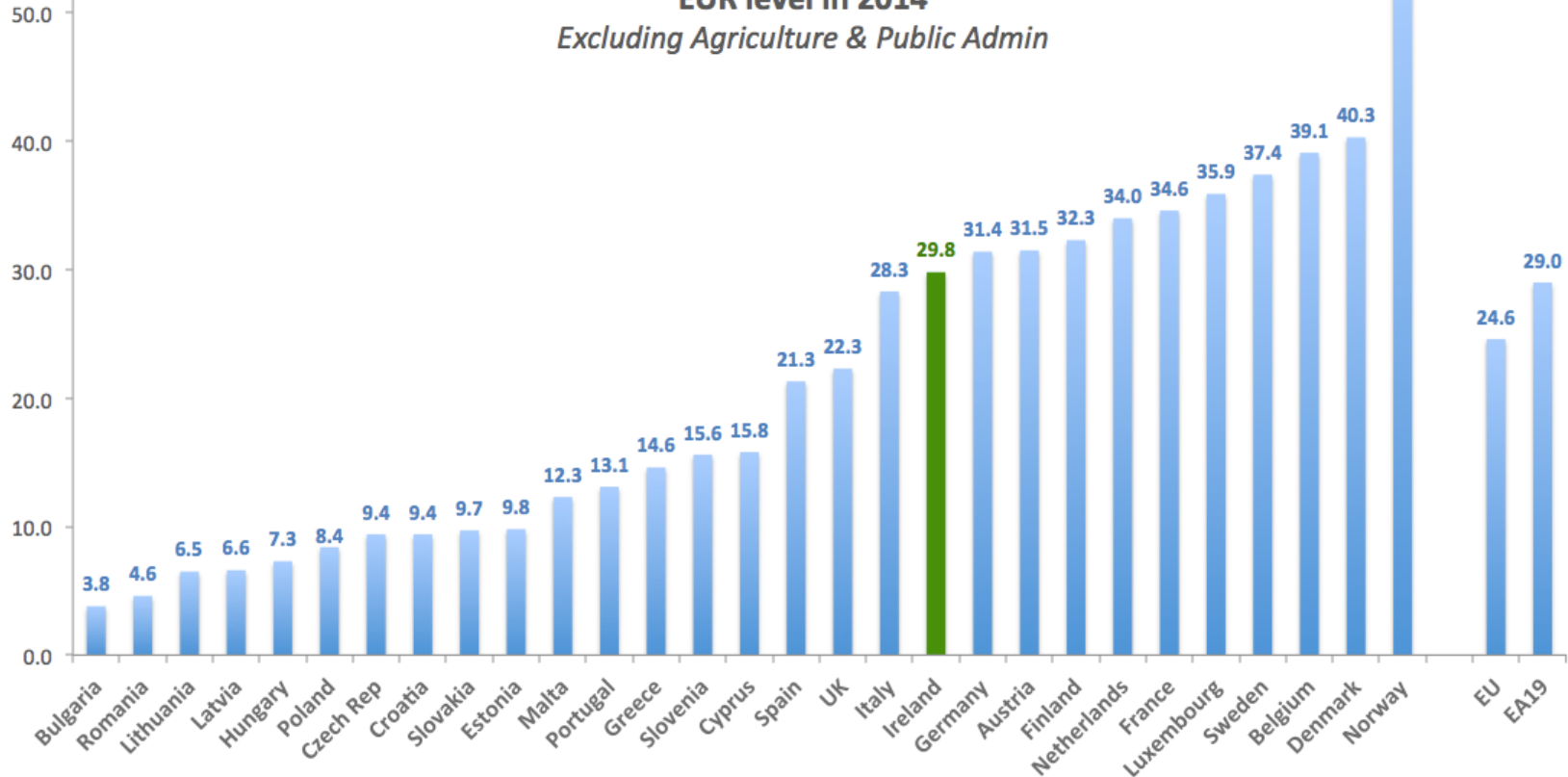
year 2013 - Eurostat

Arbeidskost/time

eksl off og landbruk

Hourly Labour Costs:
EUR level in 2014
Excluding Agriculture & Public Admin

Lønnskostnader ?

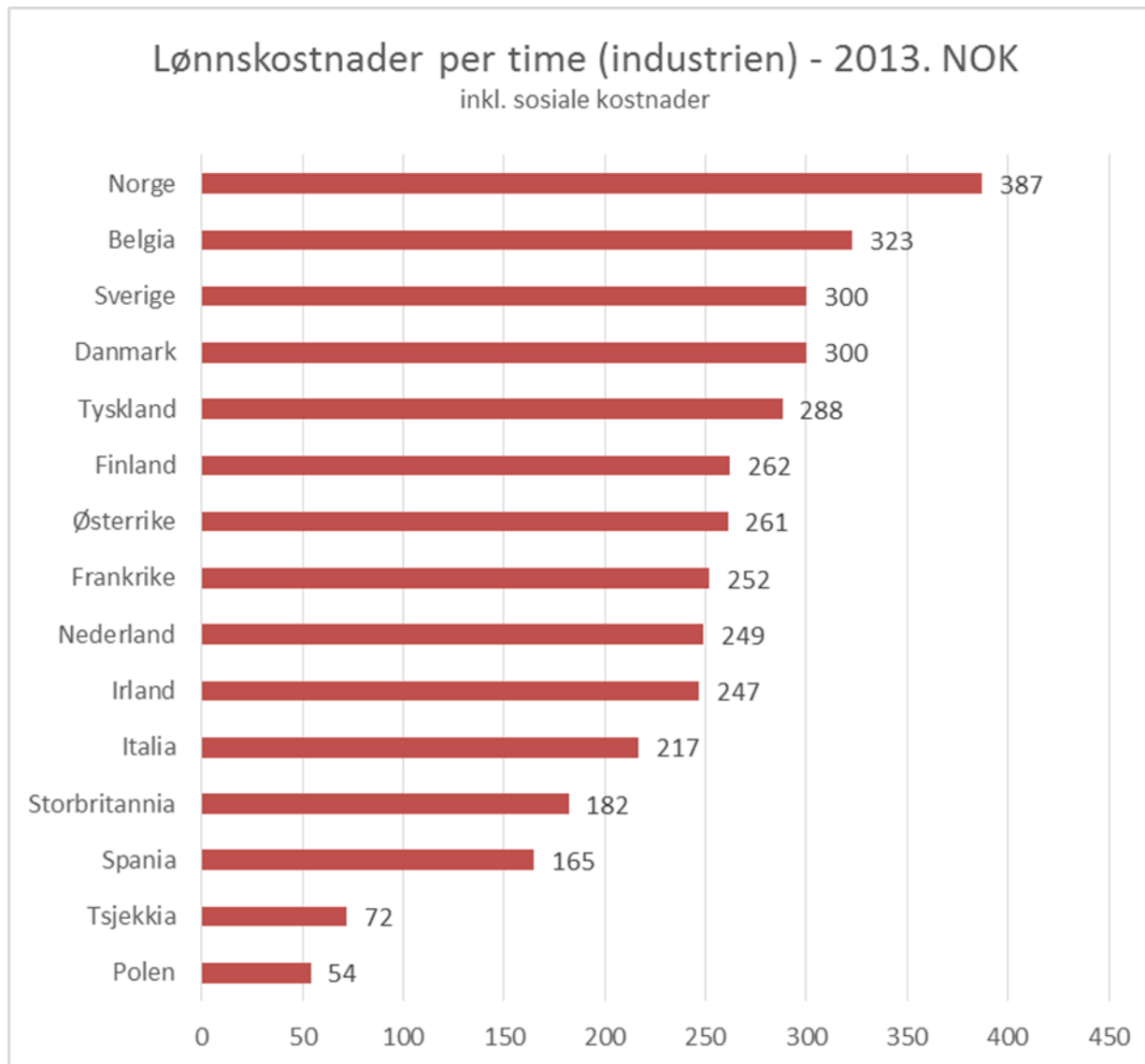
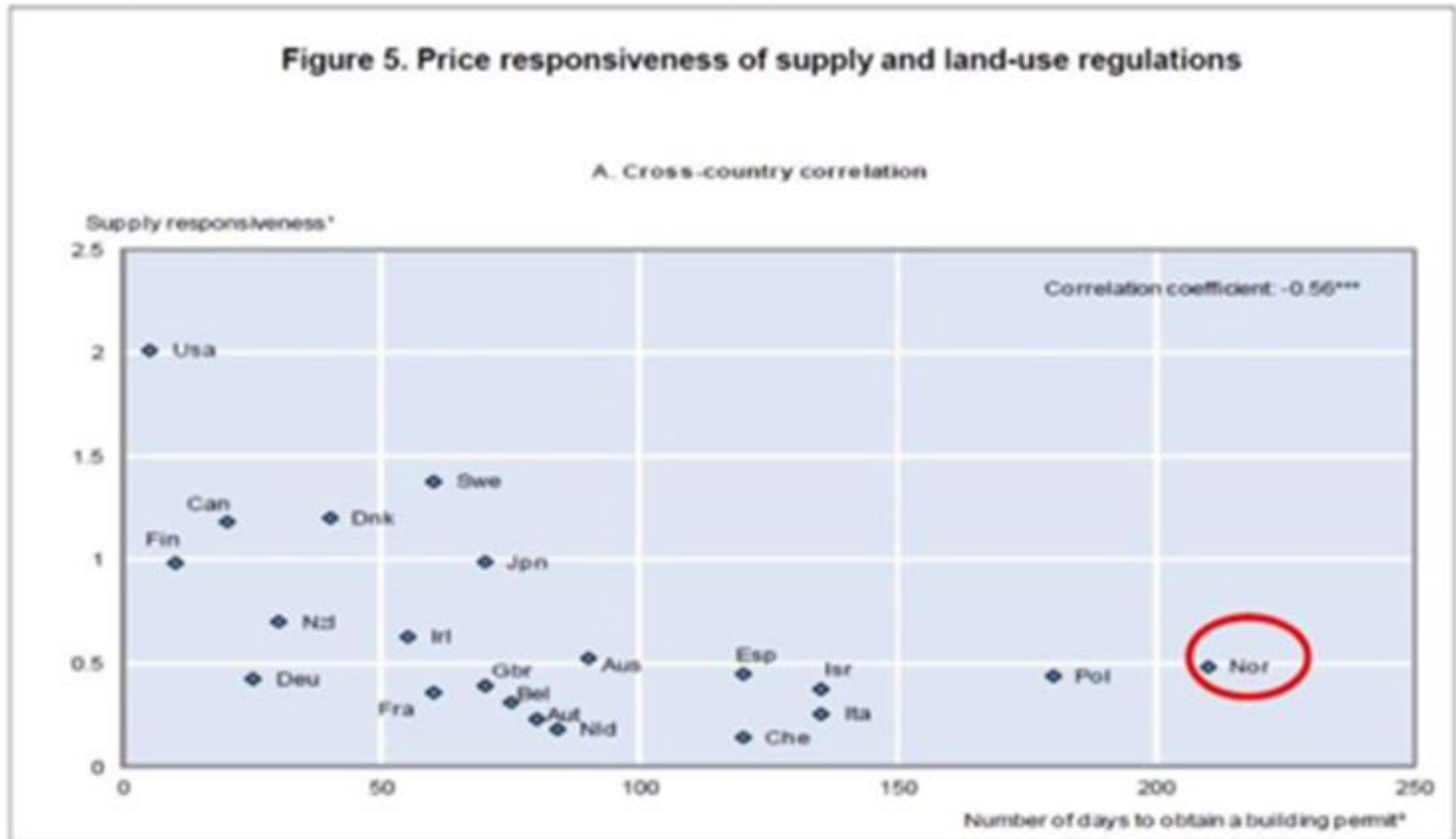

Figure 5. Price responsiveness of supply and land-use regulations

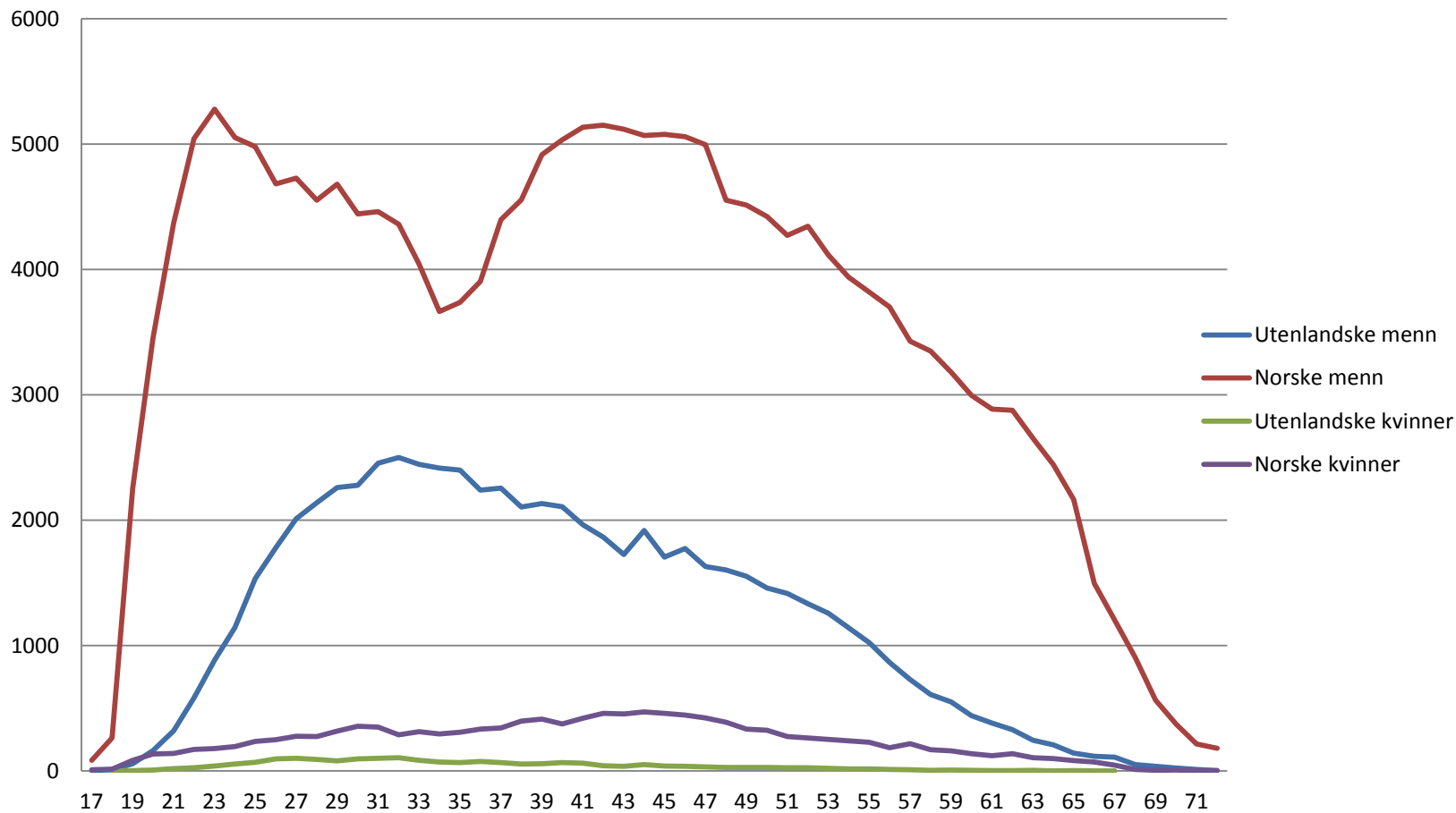

Kilde: OECD Economic Department Working Paper no. 837/2011

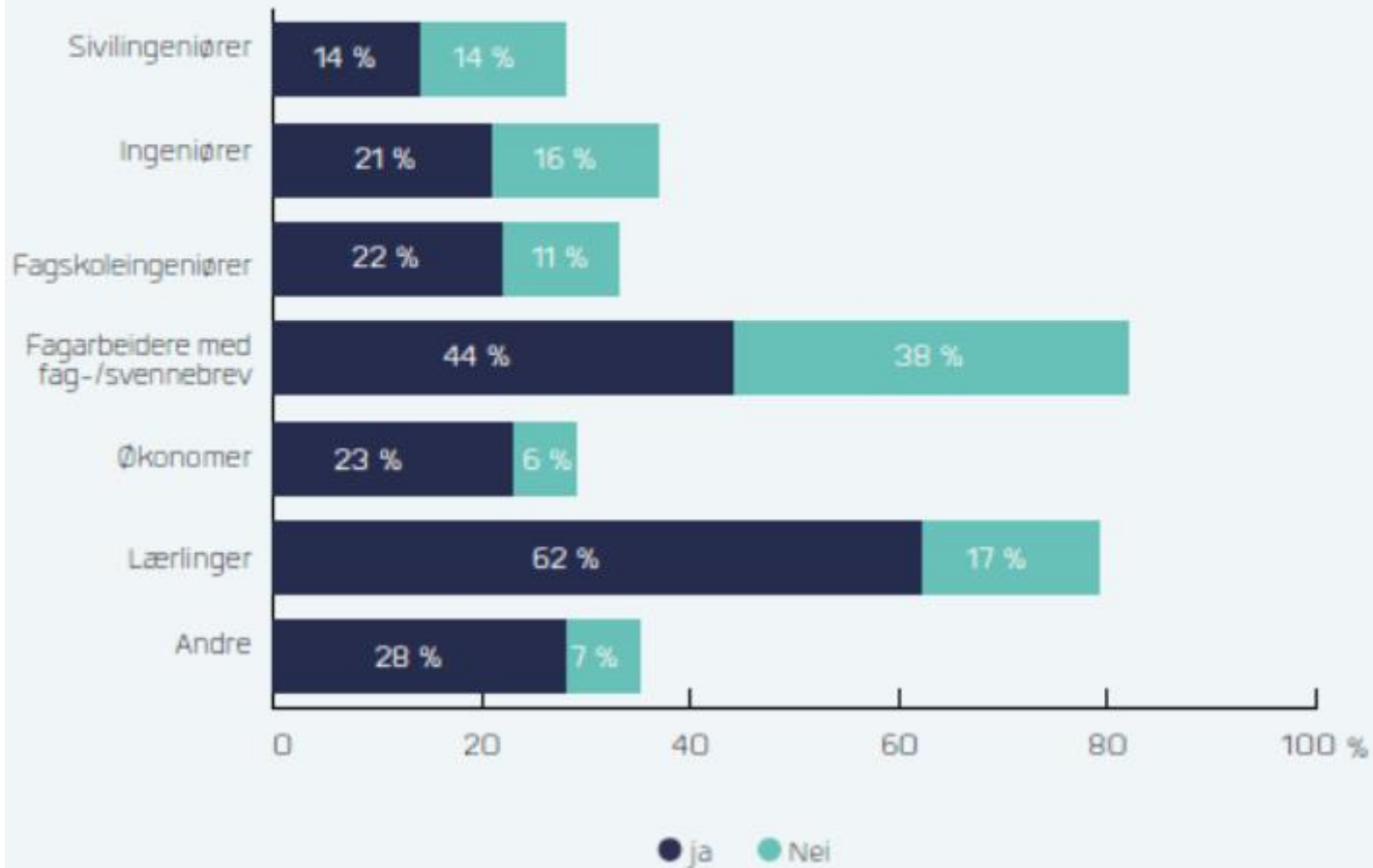

- I dag ;
  - > 200.000 ansatte i BA - utførende del
- Behov 2020 : 220.000
- > netto tilvekst 4.000 pr. år
- Betyr ;
  - > brutto tilvekst ca. 10.000 pr år – MINST !
- Evt. ; Kraftig produktivitetsvekst
- Evt. ; Fortsatt sterk arbeidskraftimport
- Evt. ; Både og !!!

Utfordringer II

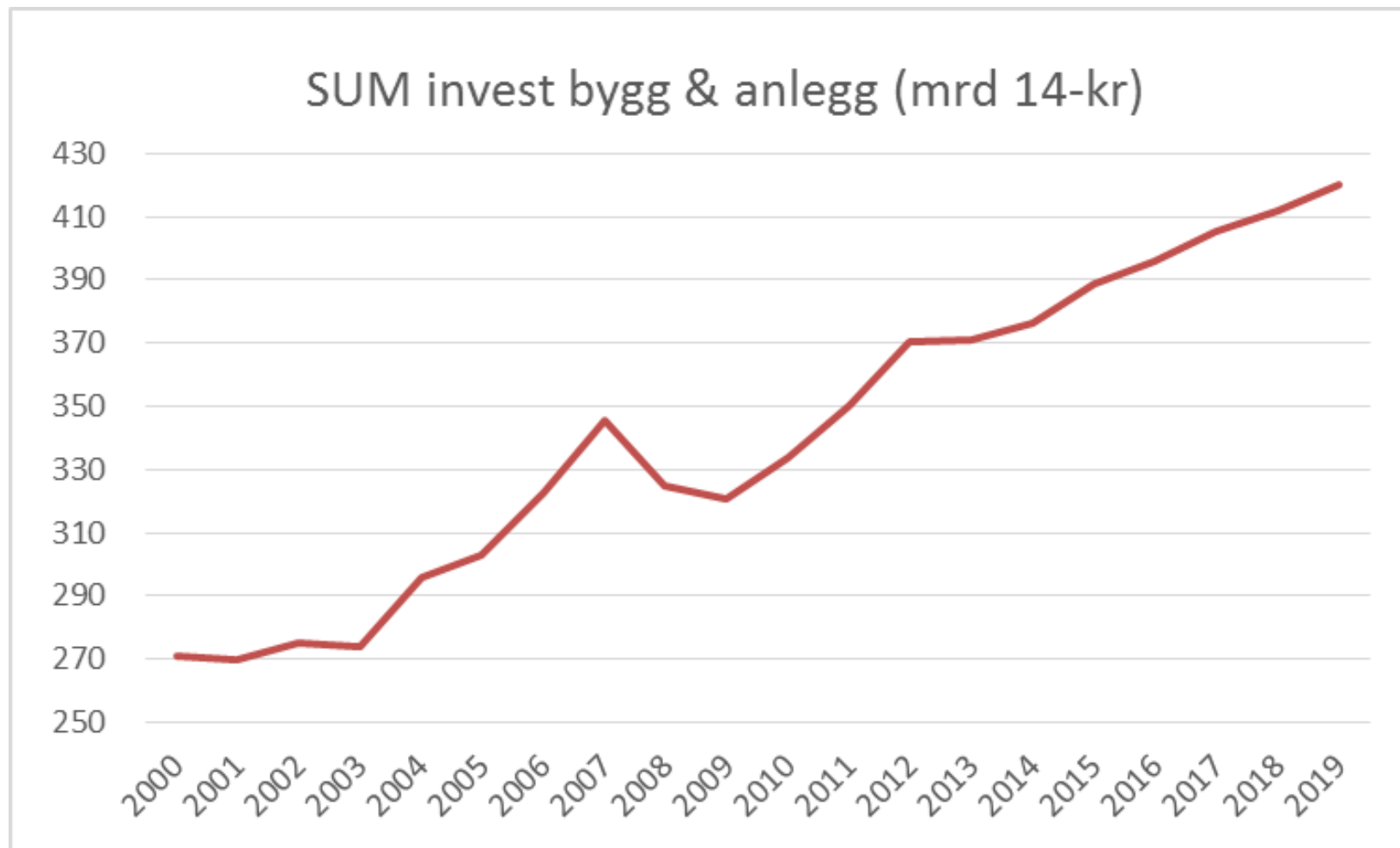

Figur 10. Får din bedrift tak i kvalifisert arbeidskraft innenfor følgende kategorier?

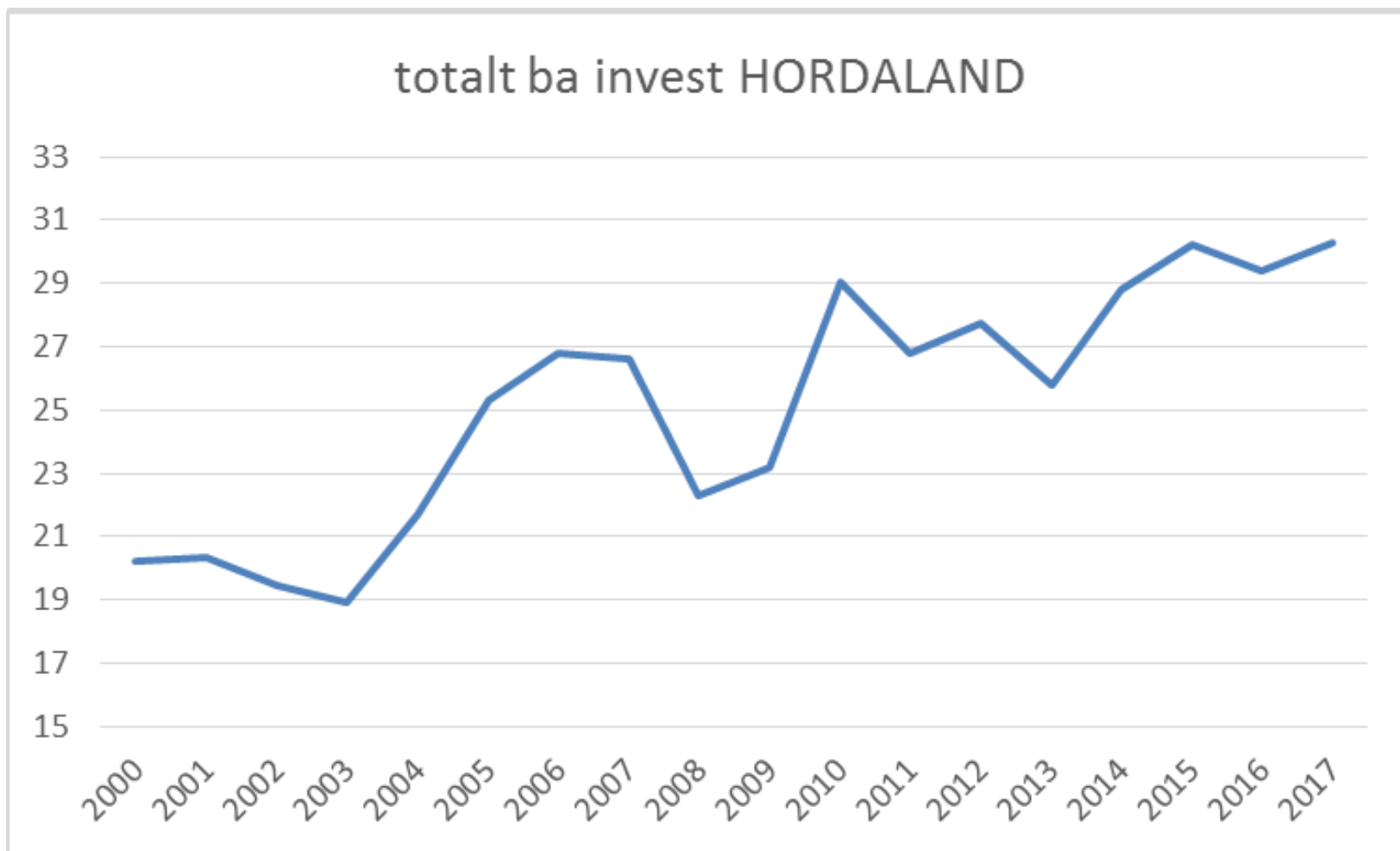
Oppsummering I- Norge

{ prognosesenteret }

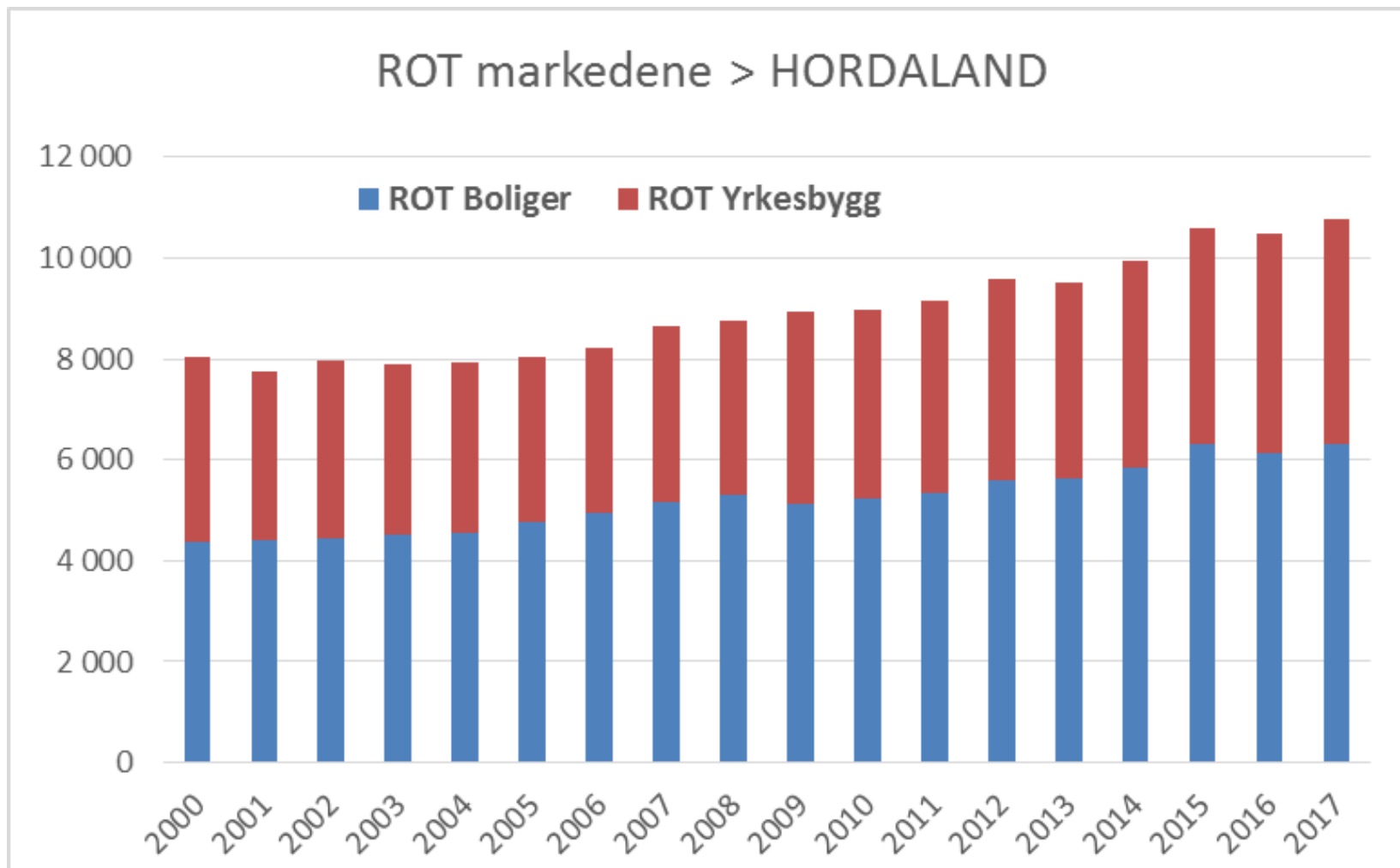

Oppsummering II

{ prognosesenteret }

Mill 14. kr

%-endring b&a investeringer (nytt + rot)

Hordaland	Nye Boliger	Nye Yrkesbygg	ROT Boliger	ROT Yrkesbygg	Anlegg
2015	5 %	-9 %	8 %	5 %	12 %
2016	9 %	-31 %	-3 %	1 %	4 %
2017	3 %	15 %	3 %	3 %	-1 %

Konklusjoner .....

- Fortsatt vekst i verden, men svakere - JA
- Olje = råvare = syklisk etterspørsel = normal usikkerhet - JA
- Sterke offentlige finanser - stort finanspolitisk handlingsrom - JA
- Fortsatt historisk høy BA-produksjon – anlegg øker - JA
- Lav rente & konkurranse mellom bankene TJA
- Fortsatt vekst i BA – investeringer JA
- Fortsatt behov for sysselsatte i BAE - JA
- Norske humørsvingninger .. nok en gang – JA GARANTERT !!

- **Er byggebransjen en effektiviseringssinke ??**
- **JA – her finnes et stort forbedringspotensiale 😊**

takk for meg .....

{ prognosesenteret }

